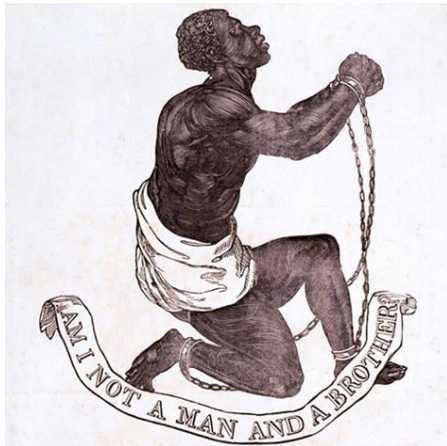

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Twee kanten van de slavernij

Ons slavernijverleden vervult mij, evenals mijn meeste landgenoten, met gevoelens van afschuw. Die vlek op ons nationale verleden mag nooit worden weggepoetst. Toch noopt de rol die het speelt in de discussie over Zwarte Piet mij als historicus tot een paar kanttekeningen.

Mijn eerste kanttekening betreft het tijdstip. De slavernij werd in Nederland in 1863 afgeschaft. Wie dus spreekt namens zijn voorouders heeft het bet-over-over-overgrootouders. Maar hoe was het in die tijd met onze autochtone Nederlanders gesteld? In die tijd zongen de socialisten een lied met de woorden "Slaafgeborenen, ontwaakt!~ontwaakt!" Toen koningin Wilhelmina werd ingehuldigd schreef Domela Nieuwenhuis een boek met de titel "Een vergeten hoofdstuk: blanke slaven". Het ellendige leven van de laagst-betaalden in ons land is uitvoerig gedocumenteerd. Op een ellendig verleden heeft geen enkele bevolkingsgroep helaas het alleenrecht.

Mijn tweede kanttekening bekijkt het fenomeen slavernij in een bredere historische context. Afrika werd altijd al geteisterd door stammenoorlogen. Krijgsgevangenen werden meestal gedood. Dat was de algemene praktijk tot zij koopwaar bleken. Je hoefde ze niet te doden, je kon ze verkopen, een voordeel waar veel Afrikaanse machthebbers gebruikt van maakten. Het Amerikaanse continent

kreeg er miljoenen burgers bij. Maar toen de slavernij werd afgeschaft keerde de oude praktijk terug. De genocide van Rwanda met een miljoen doden ligt nog vers in het geheugen. In Congo heeft de burgeroorlog al meer miljoenen doden gekost. Begin dit jaar schreven de kranten over de genocide in Centraal-Afrika. Het conflict in Darfoer wordt door de VS en enkele mensenrechtenorganisaties een genocide genoemd, terwijl dat nog niet wordt erkend door de Verenigde Naties. Feit is dat met regeringssteun de niet-Arabische bevolking in West-Soedan werd uitgemoord. En het houdt maar niet op. Je ontkomt daarbij niet aan de constatering dat de slavernij in vroeger eeuwen miljoenen Afrikanen weliswaar in de ellende heeft gestort, maar wel hun levens heeft gespaard en hen de kans heeft geboden uiteindelijk vrije burgers in een vrij land te worden en het zelfs een president te leveren.

Historisch gezien is de werkelijkheid altijd genuanceerder dan de waan van de dag.

Nogmaals Nostradamus (3)

Een fan van Nostradamus heeft mij gewezen op het ontbreken van bepaalde verzen uit de zevende eeuw in mijn boek *De geheimen van Nostradamus*. Het hoofdstuk over de huidige tijd krijgt dan de volgende aanvulling op blz. 244.

VII 18

*De belegerden laten hun verdragen aflopen,
Zeven dagen later zullen ze wreed uitbreken,
Terug geworpen, vuur en bloed, zeven aan de bijl,
De dame die de vrede had geweven, is gevangen.*

Met dit kwatrijn beëindigt Nostradamus zijn voorspelling voor de tijd waarin wij leven, een tijd vol oorlogen en conflicten wereldwijd. Het behandelt duidelijk de strijd met het nieuwe kalifaat, de terreurgroep in het Midden Oosten met zijn vele onthoofdingen. De gevangene dame lijkt mij de Veiligheidsraad, die machteloos is door interne conflicten.